

Harmonisatie

Wereldwijd zijn er steeds meer landen die de internationale norm voor veiligheidssymbolen ISO 7010 hanteren. Ook in Europa wordt deze norm steeds vaker gehanteerd. Dat komt de herkenbaarheid van de pictogrammen ten goede. Nederland heeft in 2012 besloten aan te sluiten bij deze harmonisatie.

Wet- en regelgeving

De norm NEN-EN-ISO 7010 (Grafische symbolen – Veiligheidskleuren en –tekens) is van kracht sinds 1 september 2012. Vanaf deze datum kunnen de 'nieuwe' pictogrammen worden toegepast in Nederland.

In de uitgave van NEN 3011:2004 zijn alle strijdigheden met de NEN-EN-ISO 7010 aangepast. Vanwege de voortdurende uitbreidingen in de NEN-EN-ISO 7010 zijn in NEN 3011:2015 alleen de voor Nederland van toepassing zijnde veiligheidstekens opgenomen welke (nog) niet in de NEN-EN-ISO 7010 staan en wordt voor de overige veiligheidstekens verwezen naar de NEN-EN-ISO 7010.

Voor vluchtrouteaanduiding zijn de veiligheidstekens in de NEN 3011:2015 opgenomen.

Vanaf juli 2015 verwijst het Bouwbesluit 2012 voor een te bouwen bouwwerk naar NEN 3011 en voor een bestaand bouwwerk naar NEN 6088. Daarmee is de laatste fase van de aanpassingen van de wet- en regelgeving afgerond. Vanaf januari 2024 is het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) ingegaan.

Geen overgangsregeling

Er is geen regeling ingesteld om de overstap naar de nieuwe pictogrammen gefaseerd in te voeren. Marktpartijen hebben dit zelf inmiddels al opgepakt. Dat is te zien aan het feit dat in nieuwe projecten al standaard nieuwe pictogrammen worden toegepast. Maar hoe zit dat met bestaande gebouwen? Blijven we daar nog lange tijd de oude pictogrammen toepassen of gaan we ze allemaal vervangen bij de eerste de beste aanpassing aan een systeem?

De NVFN beveelt het volgende aan:

Om de overgang naar de nieuwe standaard te bevorderen is het wenselijk om ook bij aanvullingen of aanpassingen aan bestaande installaties de nieuwe pictogrammen toe te gaan passen. Het is niet bezwaarlijk de nieuwe pictogrammen toe te passen zonder de bestaande aanduidingen te vervangen. De kans op verwarring is uiterst gering en zo verdwijnen de oude pictogrammen geleidelijk uit beeld. Bovendien zou het lastenverzwarend werken wanneer alle pictogrammen in bestaande situaties aangepast zouden moeten worden en dat is strijdig met het kabinetsbeleid.

In lijn met bovenstaande hebben de leden van de NVFN besloten om de oude pictogrammen vanaf 1 januari 2016 te gaan uit faseren. De oude pictogrammen zijn soms, op aanvraag, nog leverbaar.

Eisen pictogrammen

De eisen die aan de pictogrammen worden gesteld, zoals kleur, luminantie, contrastverhouding en de daaruit voortvloeiende herkenningafstand, staan uitgebreid beschreven in de norm NEN-EN 1838:2013.

Pijl naar boven of naar beneden?

Volgens de uitleg uit de norm NEN 3011 (zie afbeelding) dient de pijl naar boven te worden gebruikt om aan te geven dat de route rechtdoor loopt. De afgelopen decennia hebben we daar allemaal de pijl naar beneden voor gebruikt. In een bestaand gebouw zullen oude en nieuwe pictogrammen door elkaar worden gebruikt. Dan gaan we ook zien dat in een gang of boven een deur de ene keer de pijl naar beneden en de andere keer naar boven wijst.

In het verkeer hebben we ook enkele jaren een overgangssituatie gekend waarbij de aanduidingen boven de snelwegen waren voorzien van pijlen die ofwel naar boven of naar beneden wezen. Dit heeft niet geleid tot verwarring. We verwachten dan ook niet dat verschillende pictogrammen in gebouwen tot verwarring zal leiden.

'oud symbool'
NEN 6088

'nieuw symbool'
NEN 3011

Relevantie regelgeving

- Besluit bouwwerken leefomgeving
- NEN 6088:2002
- NEN 3011:2015

Opmerking: in de meeste praktijksituaties kan ook bij trappen worden volstaan met de pijl naar boven of naar beneden

Gebruik van het beeldkenteken met de richtingpijl als aanvullende teken

Vluchtwegaanduiding
rechtdoor of naar boven
Opm. 1. Boven deuren en doorgangen
Opm. 2. Ook boven de finale uitgang

Vluchtwegaanduiding
rechtsaf

Vluchtwegaanduiding
linksaf

Vluchtwegaanduiding
beneden

Vluchtwegaanduiding
trap af rechts

Vluchtwegaanduiding
trap op rechts

Vluchtwegaanduiding
trap af links

Vluchtwegaanduiding
trap op links